

Brændevinen blev meget billigere, end den tidligere havde været, efterat denne Afgiftsforhøjelse havde fundet Sted. Det ligger naturligt i — det klinger nemlig befyndeligere, end det virkelig er — at Afgiften ingenlunde spiller den væsentligste Rolle ved at bestemme Brændevinsens Pris; den allerwæsentligste Rolle udøves af Naastoffernes Pris, og vi have jo ikke saa sjældent i de foregaaende Aar set, at Brændevinsbrænderne have erklæret, at de paa Grund af, at Sædpriserne nu vare saa og saa meget høiere, bleve nødsagede til at forhøje Prisen paa Brændevin til den og den Størrelse. Jeg tror derhos, at Producenterne ved den høiere Skat ville blive ansporede til at naa til et større og større Udbytte, hvilket for Konsumenterne vil opveie Forhøjelsen i Afgiften; men, hvis det virkelig sker, saa er det jo en fortræffelig Indretning med denne Skat, idet den bringer en Indtægt tilveie for Statskassen uden at besvære Skatteyderne; det er den fuldkomneste Indretning af en Skat, man kan tænke sig, og i den Henseende staar den idetmindste for mig mange, mange Procent høiere end en Indkomstskat; thi den tror jeg bliver ikke paalagt, uden at enhver Skatteyder mærker den, og det sædvanligvis meget føleligt. Forbruget af Brændevin er her ingenlunde stort i Sammenligning med andre Lande, men Skatten, som udredes her i Landet, indbringer ogsaa i Forhold til Befolkningens Størrelse meget Mindre her end i andre Lande.

Breinholt: Det maa maatte være mig tilladt ganske kort at begrunde min Afstemning over § 6, da den ellers maatte ikke vilde blive retteligt forstaaet af mine Venner og Vælgere. Jeg sympathiserer meget stærkt med Lovforslaget, saaledes som det her er forelagt, men efter den Afstemning, der fandt Sted igaar, finder jeg, at Grundlaget for det er aldeles forrykket, og for nu ikke at give Lovforslaget i den Etikelse, hvori det nu vil komme til at foreligge, en forøget Stabilitet, vil jeg stemme imod § 6; thi det er jo dog temmelig givet, at, hvis Forhøjelsen i Brændevinsafgiften ikke bevilges, er der Udfigt til, at der allerede ad Aare igjen vil blive frem-

lagt et nyt Lovforslag, og derved vil efter min Formening være vundet ikke saa ganske lidet. Der vil for det Første være vundet det, at man igjennem den længere Erfaring og igjennem fortsatte Prøver maatte vil komme til Overbevisning om Maaleapparatets Genfigtsmæssighed; for det Andet vil der været vundet, at ved en fortsat og mere alsidig Drøftelse vil den Modstand, som Udbyttesystemet nu har mødt fra de i Sagen særlig Interesserede, fra Brændevinsbrændernes Side, maatte blive modificeret eller tildels forandret, og endelig vil der være vundet, hvad jeg ikke anser for aldeles ubetydeligt, at ogsaa de i Agerbruget Interesserede ville have Tid til at kunne ytre sig gjennem deres naturlige Organer, Landboforeninger og den landøkonomiske Presse; thi jeg maa dog, uagtet der er udtalt det Modsatte fra mange Sider, vedblivende, i Overensstemmelse med Lovforslagets Motiver, tro, at Agerbruget ogsaa har en temmelig betydelig Interesse i dette Spørgsmaals endelige og rette Afgjørelse. Jeg har ved en længere Aarrækkes Erfaring overbevist mig om, at det store Dypning, som Agerbruget i Preussen og i Sachsen i de sidste Decennier har taget, jeg vil ikke sige for den overveiende Del, men dog for en meget væsentlig Del skyldes den store Udbredelse, Landbrænderierne i disse Lande have. Man vil derimod maatte indvende, at det Samme jo ogsaa vil kunne finde Sted her under de nuværende Forhold, da man ogsaa i de nævnte Lande har Karrumsbestatning; men der gives, tror jeg, adskillige indre Forskjelligheder imellem Forholdene der og her, som bevirke, at vi ikke godt kunne bruge Karrumsbestatningen, uagtet den der har kunnet lade sig bruge paa Landet. Som saadanne skal jeg nævne den langt lettere Adgang i disse Lande til at faae teknisk Assistance, teknisk uddannede Brænderibestyrere, som der her er en stor Mangel paa, og den lettere Adgang til Maskinværksteder, end vi her have, og saaledes er der mange forskjellige Omstændigheder, som maatte allervæsentligst have bidraget til, at man der er gaaet over til smaa Brænderier, idet man har kunnet give dem en tidsvarende Indretning, medens derimod de smaa Brænderier, man her har havt paa Landet, have